

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**CLASSICALE EVANGELISATIEPOST
BREDA**

06 Smartphonevrij
opgroeien

10 Rust op het
sterfbed

11 De vergadering van
de Generale Synode

De boodschap van de gouden kandelaar

ds. D. de Wit, Kesteren

Mozes, de man Gods, is bij de HEERE op de berg Sinai geweest. Daar heeft hij niet alleen de wet uit Gods hand ontvangen. De HEERE heeft hem ook laten zien hoe de tabernakel met alles wat daarbij hoorde gemaakt moest worden.

► Gij zult ook een kandelaar van louter goud maken. Van dicht werk zal deze kandelaar gemaakt worden, zijn schacht en zijn rieten; zijn schaaltes, zijn knopen en zijn bloemen zullen uit hem zijn.

Exodus 25:31

De tabernakel moest de plaats van de bediening der verzoening worden, waarbij de wet niet mocht ontbreken. Deze werd zelfs in een van de belangrijkste voorwerpen gelegd: de ark der getuigenis die geplaatst werd in het heilige der heiligen.

Een van de voorwerpen die gemaakt

moest worden, was de gouden kandelaar met zijn zeven lampen. Het moet een bijzonder mooie kandelaar zijn geweest van louter goud en zeer kunstig gemaakt. We lezen dat deze uit één klomp van een talent goud werd geslagen. De schacht en de zeven armen uit die schacht met al die knopen en bloemen kwamen dus uit één stuk. Er werd bijvoorbeeld geen bloem of schaaltes afzonderlijk gemaakt om deze vervolgens aan de kandelaar te smeden.

Boven op de kandelaar, op de zeven schaaltes, werd een olielampje gezet. Zeer zuivere olie, die speciaal voor deze lampen werd bereid, werd tijdens het morgen- en avondoffer bijgevuld. De lampen gaven licht naar voren toe, zodat het licht viel op de voorkant van deze kandelaar en op de tafel der toonbroden die er tegenover stond. De priesters konden ook dienen in de anders donkere tabernakel en wat te denken van de hogepriester die één keer per jaar met bloed langs de kandelaar liep naar het verzoendeksel. Wat was die kandelaar noodzakelijk.

Ceremoniën

De ceremoniën wijzen heen naar Christus. Daar hoort deze kandelaar als symbool ook bij. Steeds moeten we bedenken dat deze ceremoniën allereerst de schuld aanwезen. Zo waren het tekenen bij de wet van God die in de ark lag. Als een Israëliet een offer bracht en een beest moest worden gedood, tekende deze ceremonie eerst dat de dood op de zonde was gekomen. Er vloeide bloed dat heen wees naar de noodzaak van betaling. Er moest immers aan Gods recht worden voldaan. Steeds tekenden de ceremoniën dat het nog niet genoeg was, totdat het slachtoffer van Christus, aan het kruis volbracht, de schuld van Zijn volk had weggenomen.

Zo kijken we ook naar de kandelaar.

Bij de voorpagina:

CLASSICALE EVANGELISATIEPOST BREDA

In 1951 worden er in Breda voor het eerst kerkdiensten belegd, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten. Na verloop van tijd ontstaat er een kerkelijke gemeente, die in 1970 een nieuw kerkgebouw in de wijk Boeimeer in gebruik neemt. In verband met de terugloop van het aantal (doop)leden en

omdat er niet meer in de ambten kan worden voorzien, wordt Breda per 1 januari 2014 als afdeling bij Dordrecht ondergebracht. Op 30 augustus 2015 wordt de laatste dienst in Breda gehouden. Ds. H. Hofman spreekt daarbij over Psalm 119:89. Omdat de classis Dordrecht inmiddels heeft besloten om de afdeling Breda om te vormen tot classicale evangelisatiepost, wordt de kanselbijbel niet gesloten en blijft het interieur grotendeels intact. Nadat de vergaderzaal is opgeknapt en uitgebreid, wordt inloopcentrum De Lichtboei op 16 april 2016 officieel geopend. Vanaf 1 juni 2018 wordt er op de eerste zondag van de maand weer een samenkomst gehouden. Later wordt het aantal samenkomsten stap voor stap uitgebreid tot een wekelijkse 'dienst' op zondagmorgen. Sinds 1 april 2024 is J.M. Walhout als evangelist aan de post verbonden.

Het is net een boom met een stam, takken, knopen (die je bij een boom ook ziet op de takken) én bloemen, prille bloemen (bloesem) die spreken van nieuw leven. Het is een boom van *léven*!

Zo was er in het paradijs ook een boom: de boom des levens. Die boom tekende uit dat op gehoorzaamheid aan Gods wet het eeuwige leven was beloofd. Adam heeft gezondigd en daardoor is de weg naar die boom voor eeuwig afgesloten. Het is toch zo'n les om te leren dat wij door de werken der wet niet meer zalig kunnen worden. Dan zijn we door het wraakzwaard al gedood voordat we ook maar enigszins bij die boom kunnen komen.

Wat laat die tweede Boom zien, dat daarbij de eis van de wet gebleven is.

Nu staat hier een andere boom, de Boom des levens. Toch is er overeenkomst. Bij die eerste boom was er de eis van de wet en de vervulling ervan gaf het eeuwige leven. Bij deze tweede Boom is diezelfde eis van de wet gebleven én er is de eis van betaling van schuld bijgekomen. Het is Christus Die aan die eis (vanuit het Oude Testament gezien) ging voldoen. Dat zal alleen maar leven, eeuwig leven geven. Een bloeiende boom. En van zoveel waarde! Dat maakt ook duidelijk waarom er nu zoveel slagen moesten vallen op die klomp goud. Eerder was dit bij het verzoendeksel ook zo. Denkend vanuit de ceremonie die Christus

en Zijn werk tekent, mag gezegd worden dat zo de slagen op Hem zijn gevallen. Zo heeft Hij voor het leven gezorgd.

Er is echter nog iets. Boven op de kandelaar worden zeven lampen geplaatst om licht te geven. Als deze worden gemist is er niets te zien. Die zeven lampen laten het licht vallen op de kandelaar en vervolgens op wat ervoor staat en gebeurt. Openbaring 1:4 spreekt over de zeven Geesten Die voor Zijn troon zijn. Daar komt Johannes op dit beeld van de kandelaar terug en legt het uit: het ziet op de Heilige Geest. Hij is als de olie op het Hoofd van de kandelaar, Christus. Zo heeft God de Vader Hem aangewezen: *Déze* is het. Hij zal Christus bekwaam maken. Het licht valt op de tafel der toonbroden, waarvan Christus later zegt dat Zijn vlees waarlijk spijs is. Het symbool zegt: en daar moet nu licht op vallen, het licht van de Heilige Geest. In het Oude Testament nog in de schaduw.

Jesaja 53

Zo stelt dit symbool van de kandelaar met zijn lampen voor de vraag of wij kennis gekregen hebben aan die boom des levens, de eis van de wet, de onmogelijkheid om door onze werken zalig te worden. Het betekent de dood. Waar gebogen mag worden onder de eis van Gods recht, is er ook plaats voor het vragen naar verlossing. Wat laat die tweede Boom zien, dat daarbij de eis van de wet gebleven is. Daaraan kon er maar Eén voldoen: Christus, Die daartoe aangewezen werd en bekwaam gemaakt door de Heilige Geest. Dat is van zoveel waarde, nog veel meer dan het goud waaruit de kandelaar is gemaakt.

Het is zo'n les om te leren dat Christus geslagen moest worden, zoals Jesaja 53 dat beschrijft, om zo als de Boom des Levens openbaar te komen. Als Gods Geest daar licht over laat vallen, is alles wat aan Hem is gans begeerlijk. ♦

Uit:
DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

ZEVEN LEERREDENEN over LUKAS 18:35-43

Vijfde tekst uit Lukas 18:35-43

'En Jezus stilstaande, beval dat men denzelven tot Hem brengen zou; en als hij nabij Hem gekomen was, vraagde Hij hem.'

Lukas 18:40

De schare zag meteen duidelijk hoe verkeerd en kwalijk zij gedaan hadden om deze arme man zo hard te bestraffen omdat hij zo ernstig riep tot de Zaligmaker. Ze zagen nu dat Deze geheel anders te werk ging en dit geroep van de blinde zeer aangenaam opnam en er zoveel belang aan hechtte. Daarom verbeterden zij hun fout ook meteen en bestraffen die verlegen man niet meer. Nu helpen en vertroosten ze hem.

1. O, wat is het goed, als de zondaren eens krijgen in te zien dat ze kwalijk gedaan hebben! Als zij hun fouten nog eens bekennen en die zoeken te verbeteren. Als zij zich door de Heere Jezus nog eens laten leren en onderwijzen, zoals hier de schare deed! Maar ach, wij leven nu in een tijd dat de mensen van de wereld wel zeer onbeschaamd en onverbeterlijk zijn. Wat de Heere Jezus ook voor hen doet, het mag niet helpen, zij willen zich niet door Hem

De genezing van de blinde Bartimeüs

- laten leren; zij houden onverzettelijk vast aan hun verkeerdheid, hun vleselijke wijsheid en hun hoogmoed.

Zij willen hun oren niet neigen om de tucht aan te nemen; ja, het woord van Sálomo is reeds aan velen vervuld: 'Al stiet gij de dwaas in een mortier met een stamper in het midden van het gestoten graan, zijn dwaasheid zou van hem niet afwijken' (Spr. 27:22). Och, wat is dat toch zeer droevig en beklagenswaardig! Hoe naar zal het zulke mensen eenmaal vallen, die het zo hardnekkig tegen al de vermaningen van de Heere Jezus hebben uitgehouden! O, wie schrikt niet voor hun rampzalig einde!

2. Maar, ten andere, zie ook eens hoe vlug onze Zaligmaker de zaken van de Zijnen ten goede kan doen omkeren en veranderen! Hij heeft toch de harten van alle mensen in Zijn hand als waterbeken, Hij kan die neigen en buigen tot al wat Hij wil. Hij kan maken dat degenen die ons nu zuur aanzien, hard behandelen en bestraffen, ons een ogenblik daarna komen goeddoen, troosten, zegenen en helpen. Onze bitterste vijanden kan Hij op eenmaal veranderen en ze maken tot onze beste vrienden.

O, wie zou het met die Heiland dan niet durven beproeven! Hoe moesten wij allen Zijn gunst niet zoeken, Hem aanroepen en Hem ootmoedig vrezen! De Heere Jezus dan riep de blinde Bartimeüs tot Zich, en dat niet maar alleen, Hij bevál zelfs aan anderen dat zij die ellendige mens tot Hem zouden brengen. Het behaagde onze Zaligmaker nu dan om de ellendige Bartimeüs hier voor Zich te doen komen, maar omdat hij gans blind was en niet het minste kon zien, kon hij niet alleen tot Christus gaan, maar was het nodig dat anderen hem bij de hand namen en tot de Heiland brachten en leidden. Daarom gaf Deze dan hier ook bevel aan de schare om deze blinde tot Hem te brengen. ♦

► wordt vervolgd

Alleen-zijn voor God

P. van Wijhe, Rilland

Misschien had u in deze artikelen een hartelijke oproep verwacht aan gemeenteleden, kerkenraden en predikanten om meer oog te hebben voor het kruis van alleenstaanden.

Natuurlijk is het de taak van ons allemaal en van de kerkenraad in het bijzonder om voor elkaar te zorgen. Natuurlijk gaan er hier ook dingen mis. We leven immers buiten het paradijs. Maar laten we niet denken dat we een kruis kunnen wegnemen door betere pastorale zorg, meer bezoeken, meer gesprekken en meer aandacht in de prediking voor het thema. Een kruis is een kruis omdat God dit zo gewild heeft. En de Heere Jezus laat ons bovendien zien hoe kruisdragen moet. Hij, Die het allerergste en onvergelykbare moest lijden en redenen genoeg had om sympathie, empathie en liefde van mensen te vragen, keek te midden van Zijn eenzame lijden naar Zijn moeder en zorgde ervoor dat zij verzorgd werd. Mogen we zo ook onze kruisen dragen, met de vraag hoe we de ander kunnen dienen! Maar hierin zijn grenzen.

Rust is nodig

We moeten, zowel ongehuwd als gehuwd, ijverig zijn om te mogen werken in Gods Koninkrijk. Denk hierbij aan werk binnen de kerk, vrijwilligerswerk voor goede doelen, mantelzorg voor onze ouders en hulp binnen de familie. Maar

wees wel nuchter: we leven in een 24-uurseconomie die ons met van alles behalve met God en Zijn Woord wil bezighouden. En sinds de uitvinding van elektriciteit en de lamp kunnen we van 's morgens vroeg tot diep in de nacht werken. Maar dat is niet wat de Heere van ons vraagt. Veel mensen branden letterlijk op vanwege de hoge druk die zij ervaren. Een berichtje via de mobiele telefoon is zo verzonden, maar we zien vaak niet welk effect dit heeft op ons leven. Een alleenstaande heeft vaak niemand die tegen hem of haar zegt dat hij/zij het rustiger aan moet en mag doen. Laat ons dat hier dan doen! Laten we het voorbeeld van de Heere Jezus daarin volgen. Hij ging aan het einde van de dag alleen de berg op; Hij wilde daar alleen zijn met Zijn Vader. Dat hebben we nodig, en misschien is dat wel dubbel nodig voor diegene die arbeiden in Zijn Koninkrijk.

Het is dus niet verkeerd om even alleen te willen zijn. Zet dan je telefoon uit, bid, doe Bijbelstudie of lees een goed boek. We zien ook in de Bijbel dat juist in de stilte de Heere wil werken. Dat is ook de plek waar een alleenstaande zijn of haar verhaal

kwijt kan. Dat hebben we nodig. De Heere kan ons een wijze vriend, vriendin, opa of oma, vader of moeder geven bij wie we ook onze zorgen kwijt kunnen. Maar sommigen hebben niemand met wie ze zo'n band van vertrouwen hebben dat ze hun gevoelens kunnen delen. Juist dan is het van groot belang om een plaats aan Zijn troon te hebben om de binnenkant van ons hart te tonen.

Alleen zijn voor God

De grote troost voor alleenstaanden is dat wanneer we door genade ons leven en werk mogen richten op de Heere, Hij ons ook meer en meer zal zegenen. Sommigen gaan alleen over deze wereld, maar mogen bijzonder dicht bij de Heere leven. Dat geeft een kind van God toch meer vreugde dan een huwelijk ooit zou kunnen.

In ons kruis ervaren we juist de onmisbaarheid van de Heere.

We voelen wel: de troost van alle kruisen is het antwoord van Zondag 1 van onze Heidelbergse Catechismus. In ons kruis ervaren we juist de onmisbaarheid van de Heere. Wat we hier in dit leven mogen opgeven om Zijns Naams wil, dát zullen we honderdvoud ontvangen en het eeuwige leven beërven (Matth. 19:29). De grote troost voor al Gods kinderen

ligt in de woorden van de Heere Jezus in Matthéüs 6:6, waar Hij zegt dat we in onze binnenkamer mogen gaan en de deur mogen sluiten. En dan staat er zo treffend: '...bid uw Vader, Die in het verborgene is'. Daar, op die eenzame plaats, waar iedereen alleen is, aan de voeten van God, ontmoeten we 'uw Vader'. Hij zit daar al te wachten totdat we komen! Hij is daar al, nog voordat wij ons bidvertrek betreden. Daar bij Hem is het goed, daar is het zoet. We hopen dat we allemaal, gehuwd of ongehuwd, zo 'thuis' mogen komen!

Alleen staan in het leven kan moeilijk zijn, maar daar is vertroosting voor. Alleen staan voor Gods troon is echter onmogelijk. Wat zouden we dus eerst moeten zoeken? ♦

► slot

► Alleen-zijn in het leven kan moeilijk zijn, maar daar is vertroosting voor.

Smartphonevrij opgroeien

‘Stel dat sociale media vandaag opnieuw uitgevonden zou worden, zouden we ze dan in hun huidige vorm aan kinderen en jongeren aanbieden?’ Deze indringende vraag stelt de grassroots beweging ‘Smartphonevrij opgroeien’.

G. van Veldhuizen, Gouda

Voor de meeste ouders is het antwoord duidelijk: nee. En toch verbinden weinig ouders daar conclusies aan. En dat is intrigerend. Hoe komt het dat we onze kinderen op jonge leeftijd een smartphone geven, terwijl we weten dat de gevolgen ingrijpend zijn? Waarom laten we toe dat kinderen hun kostbare tijd weg-scrollen? Waarom accepteren we dat jongeren zich jaarlijks bijna 2.000(!) uur afschermen voor de wereld om hen heen?

Bereikbaarheid en groepsdruk

Toen rond 2010-2012 de smartphone zijn grote doorbraak beleefde, gaven

ouders massaal hun kinderen een toestel. Het was een handig middel om je kinderen altijd te kunnen bereiken. ‘Het voelde veilig: hij kon me altijd bellen als er iets was’, vertelt een moeder terugkijkend. Ook speelde de groepsdruk een rol; je wilt niet dat je kind wordt buitengesloten. ‘Ik had liever gewacht, maar in de klas van mijn zoon was hij de laatste zonder smartphone. Toen gaf ik toe’.

Overvallen door technologie

Achteraf blijkt uit onderzoek dat de snelle opmars van de smartphone veel opvoeders heeft overvallen.

De technologie ontwikkelde zich razendsnel, de mogelijkheden leken eindeloos, maar de gevolgen waren nog nauwelijks bekend. Natuurlijk, er waren aarzelingen. En er werd heren der gewaarschuwd. Denk bijvoorbeeld aan “De hunkerende generatie” van Els van Dijk, waarin zij al in 2011 de impact van internet en sociale media op jongeren beschrijft. Zelf herinner ik me een student die uit frustratie zijn smartphone tegen de muur gooide. ‘Dat ding beheerste me en verwoestte mijn leven’. Toch overheerste het positieve gevoel: de smartphone maakte het leven voor veel mensen een stukje aangenamer.

Toenemende ongerustheid

Immiddels, anno 2025, is de toon veranderd. Ouders herkennen steeds duidelijker de schaduwzijden van het digitale leven. Ze maken zich zorgen over schermtijd, sociale druk, slaapgebrek en online verleidingen. Toch heeft vrijwel elke tiener een smartphone binnen handbereik. Er is een merkwaardige spanning: ouders zijn zich bewust van de risico’s, maar handelen er vaak niet naar. Er is sprake van handelingsverlegenheid. Wat zit daarachter? Veel ouders voelen zich machteloos tegenover een digitale cultuur die sneller verandert dan zij kunnen bijhouden. Tegelijkertijd is er ook sprake van een dubbele moraal. Opvoeders worstelen zelf óók met hun schermtijd. Hoe kun je grenzen stellen als je zelf voortdurend je telefoon checkt? Ten slotte vinden veel ouders het lastig om hun kind geen smartphone te geven. Het gevaar van uitsluiting weegt zwaarder dan de zorg over de schadelijke effecten.

Bijbelse roeping

Vanuit Bijbels perspectief is het belangrijk dit vraagstuk niet alleen maatschappelijk of pedagogisch te bekijken, maar ook geestelijk. Ouders hebben hierin een roeping. In Deuteronomium 6 lezen we dat vaders en moeders geroepen zijn om hun kinderen in te wijden in Gods geboden, ‘als gij in uw huis zit en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt en als gij opstaat’. Dat omvat ook de digitale weg die onze kinderen dagelijks gaan. Bijbelse opvoeding is niet passief maar actief: leidinggeven, grenzen stellen, wijzen op het goede.

► Waarom accepteren we dat jongeren zich jaarlijks bijna 2.000(!) uur afschermen voor de wereld om hen heen?

In Efeze 5:16 roept Paulus op om de tijd uit te kopen, omdat de dagen boos zijn. Deze oproep geldt zeker onze schermtijd. Hoeveel tijd wordt er ongemerkt weggenomen door eindeloos scrollen, door oppervlakkig swipen en liken? De tijd die de Heere ons geeft om Hem te dienen en onze naaste lief te hebben, glipt vaak weg in digitale oppervlakkigheid. 'Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid...'

Kaders stellen

Ouders hoeven zich niet neer te leggen bij hun machteloosheid of de sociale druk. Praktisch betekent dit: stel duidelijke kaders (geen telefoon 's nachts op de slaapkamer; beperkte schermtijd; afspraken over apps en welke sociale media wel of niet worden gebruikt). Maar ook: leef het voor. Als ouders voortdurend zelf met hun telefoon bezig zijn, verliezen hun woorden kracht.

Samen sterk

De wereldwijde beweging om kinderen smartphonevrij te laten opgroeien, verdient onze steun. Overal in ons land zijn oudercollectieven ontstaan (ook op reformatorische scholen), waarin ouders samen afspreken om hun kinderen een gezonde en gelukkige kindertijd te geven - zonder smartphone tot hun veertiende jaar. Deze collectieven ontlasten ouders in hun individuele strijd tegen groepsdruk, omdat men samen een lijn trekt. Dat Australië sociale media als Instagram, Snapchat en TikTok wil verbieden voor kinderen tot 16 jaar, moet reformatorische opvoeders te denken geven. 'We hebben geluisterd naar wanhoopskreten van ouders met kinderen die lijden onder sociale media', zei het Australische parlements lid Jenny McAllister. WhatsApp is meer dan voldoende om contacten te onderhouden. Het sentiment onder ouders verandert. De negatieve gevolgen van de smartphone worden veel meer onderkend. Dat vraagt om vervolgstappen en om het nemen van verantwoordelijkheid. De tijd dringt, en de genadetijd slinkt. 'Want God zal ieder werk in het gericht brengen, met al wat verbor-gen is, hetzij goed of hetzij kwaad' (Pred. 12:14). ♦

De intocht begint

ds. C. Sonneveld, Poederroijen

'Zijt sterk en heb goede moed, want gij zult dit volk het land erfelijk doen bezitten'.

Jozua 1:6

Jozua staat met zijn volk gereed om Kanaän binnen te trekken. Jozua 1 laat ons zien wat eraan voorafgaat. In dit hoofdstuk vinden we beloften, opwekkingen en voorbereidingen.

Drie beloften worden hier genoemd. Allereerst de belofte van het land (vers 2-4). De Israëlieten mogen het erfelijk bezitten (vers 6b en 11). God Zelf is en blijft de Eigenaar ervan, maar zij krijgen het als een leenpand. Dat is groot, want het volk had geen land. Ze hadden Egypte verlaten, maar ze waren zwervers geworden in de woestijn. Wat een wonder, ook vandaag, voor een volk dat het paradijs achter zich heeft om eigen schuld! De Heere wil hen een thuis bereiden, een eeuwig thuis bij Hem.

In de tweede plaats belooft God de overwinning op de vijand (vers 5a). In Jozua was geen kracht tegen zo'n grote menigte. Herkent u dat? Ach, de Heere wil kracht geven tegen een driehoofdige vijand!

In de derde plaats wordt Gods nabijheid toegezegd (vers 5b). Dat is het grootste. Zonder Hem zou het land immers leeg zijn. Hier is echter een Immanuëls-belofte! 'Ik zal met u zijn!' Daar is Christus in. En dat is alles! Ook voor u?

De Heere komt ook met aansporingen. Jozua wordt opgewekt om sterk te zijn (vers 6a). Hij heeft moed nodig om de strijd aan te binden. Hij zal gevreesd hebben, ziende op de sterke vijand, het vaak zo opstandige Israël, zijn eigen zwakheid en die grote, heilige God. Wat kan ook Gods kind vaak bevreesd zijn! Maar nu zegt de Heere: 'Alleenlijk, wees sterk en heb zeer goede moed' (vers 7a; zie ook vers 9).

In de tweede plaats klinkt de opwekking om te handelen naar Gods wet (vers 7). Waarom is dat zo belangrijk? Omdat er méér moed voor nodig is te leven naar Gods Woord dan om oorlog te voeren! Je snijdt immers in je eigen vlees; je krijgt jezelf en heel de wereld tegen. Vandaar! Ten derde is er de opwekking om Gods Woord te overdenken (vers 8). Is dat praktijk bij ons? Dag en nacht? We zijn zo traag in het horen en doen. En toch zullen alleen dan 'onze wegen voorspoedig' zijn. Dat ziet niet zozeer op rijkdom, maar op het bereiken van het doel; in dit geval de verovering van het land.

Jozua wil het ijzer smeden nu het heet is. Heel praktisch bereidt hij zich voor op de intocht. Maatregel 1: Op Gods bevel schakelt Jozua de leiders van Israël in; je zou kunnen zeggen: de kerkenraad. Hij zou bezweken zijn als alles op zijn schouders zou liggen (denk aan de raad van zijn schoonvader Jethro). Een les voor ambtsdragers en voor ons allemaal!

Maatregel 2: Deze ambtsdragers moeten op Jozua's bevel onderricht gaan geven (vers 10-11). Het volk wordt betrokken bij wat er gaat gebeuren. Het moet teerkost bereiden voor onderweg. Het moet de ambtsdragers leren gehoorzamen. En dat geldt ook ons (Hebr. 13:17 en 1 Tim. 5:17).

Maatregel 3: de stam van Ruben, de stam van Gad en de halve stam van Manasse krijgen het bevel om mee op te trekken in de strijd (vers 12-15). Het volk dient schouder aan schouder te staan. Staan wij dat ook, als kerk en als gemeente? Van Israël mocht dit gelden (vers 16-18). ♦

► wordt vervolgd

De vereniging met Christus bij Van Mastrigt

Redactie De Saambinder

In het laatste jaar van hun studie aan de Theologische School schrijven de studenten een scriptie. De redactie van De Saambinder stelt aan beide studenten enkele vragen over de inhoud van hun onderzoek. Deze week student W. de Jong over zijn scriptie over 'De vereniging en de gemeenschap met Christus, in de zienswijze van Petrus van Mastrigt'. Volgende week de scriptie van student J. Kroon.

Hoe kwam de keus voor dit onderwerp tot stand? Had u al eerder kennisgenomen van het gedachtengoed van Van Mastrigt?

'Bij het bestuderen van de "Gereformeerde Dogmatiek" van ds. G.H. Kersten viel het mij op dat hij veel citaten heeft opgenomen van Petrus van Mastrigt (1630-1706). Ik ben toen wat gaan lezen in het door de Stichting Gereformeerd Erfgoed opnieuw uitgegeven werk "Theoretisch-praktische godgeleerdheid". Deel 4 trok met name mijn aandacht omdat hierin de toepassing van de verlossing wordt beschreven. Het gaat in dit boek dus over de heilsorde. Het viel me bij de hoofdstukindeling op dat Van Mastrigt in dit deel geen hoofdstuk heeft opgenomen over het geloof. Dit vinden we wel in de dogmatiek van ds. Kersten. Omgekeerd heeft Van Mastrigt een hoofdstuk opgenomen over de vereniging en gemeenschap met Christus. Dit vinden we weer niet bij ds. Kersten. Van Mastrigt

► Petrus van Mastrigt

noemt de vereniging met Christus het fundament van de toepassing van de verlossing. In eerste instantie kwamen bij mij de volgende vragen naar boven: 1. Waarom is de vereniging met Christus het fundament van de toepassing

van de verlossing? 2. Is er een wezenlijk verschil tussen Van Mastrigt en ds. G.H. Kersten met betrekking tot dit onderwerp? Voor mijn scriptie heb ik het hoofdstuk over de vereniging en gemeenschap met Christus als uitgangspunt genomen. Naast de reeds genoemde vragen ben ik op zoek gegaan naar antwoorden op vragen over wat hij verstaat onder de vereniging en de gemeenschap met Christus, met de begeerte dat dit ook dienstbaar mag zijn voor de prediking. Ik was niet eerder bekend met werken van Van Mastrigt. Er zijn van hem geen prekenbundels beschikbaar, zoals die er wel zijn van bijvoorbeeld Comrie. De doelgroep voor wie Van Mastrigt heeft geschreven is met name studenten in de theologie en predikanten'.

Weten we ook hoe ds. G.H. Kersten het werk van Van Mastrigt waardeerde?

'Ik heb geen directe waardering van ds. Kersten over het werk van Van Mastrigt kunnen vinden. Het feit dat hij echter regelmatig in zijn "Gereformeerde Dogmatiek" met instemming Van Mastrigt citeert, geeft wel aan dat Kersten positieve waardering heeft voor zijn theologische opvattingen. Dit neemt niet weg dat er nuanceverschillen zijn tussen beide auteurs. Ds. Kersten stond in een andere tijd. Er speelden toen andere thema's en andere invloeden dan in de tijd van Van Mastricht'.

Wat voor velen een klemmende vraag is: hoe kan een mens weten dat die vereniging met Christus er mag zijn, of dat die er niet is? Wat zegt Van Mastrigt erover?

'Op deze vraag vinden we vooral antwoorden in het praktisch deel van zijn verhandeling. De letterlijke vraag die hij zelf stelt is: 'Maar door welke kenmerken zullen wij dit met zekerheid weten?'

Antwoord: Die allen zijn met Christus verenigd die...

Dan volgen er een aantal kenmerken die we nu niet alle kunnen benoemen. Ik vermeld er een paar:

- ... de Geest van Christus, Die van Hem als het Hoofd in al Zijn leden afvloeit, in zich ondervinden, werkzaam in het aftrekken van alle kwaad en in het opwekken tot allerlei goed.
- ... Christus in zich voelen leven: 'Ik ben met Christus gekruist; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij'. Want Hij is 'ons Leven'. En bijgevolg, waar Hij niet leeft, daar is Hij niet.
- ... een ernstige afschuw hebben van alles wat hen van Hem zou kunnen scheiden.

Om tot de onfeilbare zekerheid te komen, wijst Van Mastricht op twee hulpmiddelen. In de eerste plaats roept hij op 'herhaaldelijk en vertrouwelijk' te handelen met ons eigen geweten, opdat wij te weten komen of, op welke manier, en op hoedanige gronden wij Christus door het geloof aangenomen hebben. Hij spoort dus aan tot een voortdurend zelfonderzoek.

In de tweede plaats wijst Van Mastricht op het vurige gebed dat de Heere ons verstand zal verlichten, opdat Hij, evenals Hij door Zijn Geest de Veroorzaker van onze vereniging met Christus is, zo ook door dezelfde Geest met onze geest zal getuigen dat wij waarlijk met Zijn Zoon verenigd zijn. Hij wijst op de noodzakelijke bediening van Gods Geest, zowel bij de aanvang als bij de voortgang. Hij laat de ziel niet leven bij een getrokken conclusie, maar wijst op een noodzakelijke levende omgang aan de troon van Gods genade.

Het waarschuwend element ontbreekt bij Van Mastricht niet. Hij wijst op de onvermijdelijke noodzakelijkheid van deze vereniging: 'Want buiten

Christus zal al wat wij beleden, al wat wij gedaan, al wat wij begeerd en gebeden hebben, ja alles door God versmaad en verworpen worden'.

Hoe verrijkend was dit onderzoek voor uzelf? U zegt ergens in uw scriptie diep onder de indruk te zijn geraakt van dit werk van Van Mastricht. Kunt u dat wat toelichten?

'Dit onderzoek was voor mij verrijkend omdat het hier ook gaat over het hart van de prediking. Zondag 7 vraag 20 van de Heidelberger zegt zo treffend dat alleen diegenen zalig worden die Christus door een waar geloof worden ingelijfd en al Zijn weldaden aannemen. Het gaat dus over een zaak van leven en dood, eeuwig wel of eeuwig wee. Dan is het ook noodzakelijk dat mensen zich onder de prediking moeten kunnen toetsen aangaande de vraag: ben ik ín of buiten Christus? Maar het is ook zo nodig dat Gods kinderen onderwijs ontvangen over wat er nu in Christus te vinden is en wat nu het hoogste doel van deze vereniging is. Van Mastricht is er duidelijk over dat geloof in Christus niet het einddoel is, maar dat Hij de Middelaar en de Weg is om met God verzoend te worden.

Ik ben onder de indruk geraakt van het werk van Van Mastricht vanwege zijn Schriftkennis. Al zijn leerstellingen onderbouwt hij vanuit de Schrift, waarbij hij ook Schrift met Schrift vergelijkt. Zijn werk heeft dus een Schriftuurlijk-bevindelijke opzet'.

En toch, Van Mastricht was ook een mensenkind als alle andere mensen, ook iemand met tekorten en gebreken. In welk opzicht vindt u dat zijn werk 'met onderscheid' gelezen moet worden?

'Bij het lezen van dit werk moet je rekening houden met de tijd waarin hij het geschreven heeft, en met de doelgroep die hij voor ogen had. Zijn doelgroep bestond uit

▶ student W. de Jong

theologiestudenten. Het is dan ook geen eenvoudig werk om te lezen. Dit zijn geen preken of meditaties. Het zijn uitgebreide verhandelingen. Je loopt het gevaar om bij het lezen op grond van een enkel hoofdstuk conclusies te trekken die de auteur geen recht doen. Van Mastricht schrijft sterk puntsgewijs en werkt het bevindelijk element niet zo diep uit. In zijn verhandelingen mis ik persoonlijk wat de separatie binnen het genadeleven. Ik ben dan ook van mening dat dit werk meer geschikt is voor studie dan voor persoonlijke meditatie'.

Wat gebeurt er nu verder met uw scriptie? Hij zal wel een plaats krijgen in het documentatiecentrum van de school? En daar blijft het dan bij?

'Ook deze scriptie zal in het archief belanden. Maar voor mij persoonlijk is dit onderzoek nuttig geweest. De vraag hoe de ziel met Christus verenigd wordt en hoe de gemeenschap met Hem ondervonden wordt, is van wezenlijk belang voor het persoonlijk leven en ook voor de prediking. Ik hoop dan ook dat ik in de toekomst hier persoonlijk naar mag blijven zoeken, mét de wens dat dit vruchtbaar mag zijn voor de prediking en in de harten van hoorders'. ♦

Rust op het sterfbed

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

De gang naar het levenseinde is een eenzame en vaak ook moeilijke weg. Al zitten er lieve mensen om het bed, toch gaat niemand straks mee de doodsjordaan door.

De ziekte van het lichaam en de zorgen van de ziel kunnen onrustig maken. Het is heel verdrietig om te zien hoe iemand woelt en niet lekker liggen kan. Moeilijk om de onrust in de ogen van de ander te zien. De zieke en zijn naasten snakken naar rust...

Rust door acceptatie

Allereerst een stukje ervaring vanuit mijn voormalige beroep. Wanneer de boodschap komt dat iemand ongeneeslijk ziek is, kunnen er allerlei emoties bovenkomen: ongeloof, boosheid, verdriet of wanhoop bijvoorbeeld. Maar als het daadwerkelijk sterven wordt, zie je vaak dat er op een bepaald moment een berusten komt in het onvermijdelijke. Er is geen kracht meer om te leven en de zieke accepteert in meerdere of mindere mate dat de dood nadert.

Dit gebeurt bij christenen, maar ook bij ongelovigen. Een gevoel van rust of berusting is dus niet perse de geestelijke rust die Christus aan zondaren geeft, maar kan ook

een 'normaal' psychologisch verschijnsel zijn.

Rust als bijwerking

In de laatste halve eeuw heeft de palliatieve zorg in West-Europa een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Zeker in Nederland is het zorgpersoneel actief met pijnbestrijding. Dat is een zegen, want er is wat pijn geleden in het verleden. Vooral de opioïden (bijvoorbeeld oxycodon of morfine) hebben naast een goede pijnstillende werking als bijwerking dat een patiënt een beetje doezelig wordt. Bij goed gebruik worden gevoelens van angst wat gedempt, terwijl anderzijds bij sommige patiënten juist onrust en verwardheid kunnen ontstaan. Het is in elk geval goed om te weten dat een vredig gevoel ook een bijwerking kan zijn van de medicijnen.

Rust als genadegave

Het kan ook anders. Juist bij het naderen van de dood kan en wil de Heere uitkomst geven in het leven

van Zijn bestreden kinderen. Voor het eerst of bij vernieuwing. Wat kan er een onrust zijn als de eeuwigheid zo dichtbij komt. Zeker als je doorleeft wie je geweest bent en nog bent als zondig mens voor de heilige God. Wat kan er bij oprecht gemaakte mensen dan een groot opzien zijn. Een diep besef dat je 'in Christus' moet zijn. En als je Hem dan niet in het oog krijgt, merk je wat de dichter van Psalm 116 bedoelde met 'banden des doods' en 'angsten der hel'. Het is moeilijk voor een ambtsdrager of familielid om dat te zien en niet te kunnen helpen. Maar juist op die momenten zal blijken wie Christus is voor een ellendige zondaar. Hij komt op Zijn tijd om te verlossen. En dan voorgoed. Onvergetelijk als je dat meemaakt bij een familielid of een gemeentelid. Ik heb mensen zien stralen, omdat Hij hun ziel kwam troosten. Zo krachtig dat duivel en ongeloof moesten wijken. Dan blijkt de belofte van Jezus opnieuw waar: 'Ik zal u rust geven' (Matth. 11:28).

De laatste onrust

In de laatste uren van het leven komt er nogal eens een onrust over de stervende. Hij is dan vaak niet meer helemaal helder. Hij plukt aan de lakens en probeert steeds van houding te veranderen. Woorden komen niet echt meer binnen en je ziet de doodsstrijd. Ik moet dan vaak aan de woorden denken: 'Want de bezoldiging der zonde is de dood' (Rom. 6:23).

Soms is het werkelijk nodig om iemand iets rustgevends toe te dienen, omdat het medisch niet anders kan. Tegelijkertijd komt 'palliatieve sedatie', het medicamenteus verlagen van het bewustzijn in de stervensfase steeds vaker voor in Nederland. Nogmaals, het kan echt nodig zijn, maar soms kunnen we ons afvragen of dit gebeurt voor de stervende, of voor de omstanders die het naar vinden om aan te zien. Laten we ook hierin biddend overwegen wat de Heere hierin van ons vraagt. Vooral, 'laat ons dan ons benaastigen om in die rust in te gaan' (Hebr. 4:11). Want wie deze rust in zijn gezonde dagen leert kennen, kan sterven om daarna eeuwig te rusten, in de Heere. ♦

1. De noodzaak
2. De agenda
3. De vergadering

De vergadering van de Generale Synode

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Wat doen die 40 mannen tijdens de zittingsdagen van de Generale Synode?

Ze zitten daar in een vierkant. Gegroepeerd naar de Particuliere Synode die hen afvaardigde. Tegenover hen zit het moderamen. Dat moderamen moet, zo zagen we reeds, eerst worden samengesteld. Daarbij is een belangrijke taak weggelegd voor de tijdelijke voorzitter: de predikant of de consulent van de roepende kerk.

Opening

De vergadering kan worden bijgewoond door mannelijke (doop)leden van de Gereformeerde Gemeenten, zolang de vergadering niet 'in comité' vergadert.

De tijdelijke voorzitter opent de vergadering met Schriftlezing, gebed en een openingswoord (meditatie). Vooraf wordt een psalm gezongen. Dan volgt het verkiezen van het moderamen.

Meestal volgt dan een pauze waarin het moderamen zich kan beraden over de agendapunten. Daaruit kan voortvloeien dat het moderamen aan de Generale Synode voorstelt om voor bepaalde zaken een commissie te benoemen die dan voor een vervolgzitting advies moet uitbrengen. Het is tegenwoordig gebruikelijk om in ieder geval voor het beoordelen van de financiële verslagen van de deputaatschappen een commissie te benoemen.

Beraadslaging

Een belangrijke taak is weggelegd

voor de preses, de voorzitter van de vergadering. Onze Dordtse Kerkorde noemt als taken van de preses: het bewaken van de agenda en zorgen dat er besluiten genomen worden. Hij moet de orde bewaren en hen die onordelijk handelen vermanen. Daarom moet de preses goed op de hoogte zijn van de agenda. Hij moet de stukken kennen. Zo nodig moet hij de zaken duidelijk aangeven en toelichten. Hij moet de afgevaardigden de gelegenheid geven hun mening kenbaar te maken. Uiteraard wordt hij daarin bijgestaan door de andere leden van het moderamen.

Besluitvorming

De Generale Synode neemt vele besluiten. Ook over benoemingen van personen tot lid van een deputaatschap, of tot - heel belangrijk! - rector van onze Theologische School. Voordrachten daarvoor worden door de verschillende deputaatschappen gedaan. Daarover wordt schriftelijk gestemd. Degene die de meerderheid van de stemmen krijgt, is gekozen.

De meerderheid is: de helft plus één. Dat geldt ook voor besluiten over zaken. Nadat de beraadslaging is afgerond, wordt daarover hoofdelijk gestemd. Dat is niet in alle gevallen nodig, want soms blijkt uit de beraadslaging al dat alle afgevaardigden met een voorgesteld besluit instemmen.

Geldigheid

Moeten we ons houden aan de besluiten van de Generale Synode? Zijn deze besluiten bindend voor de gemeenten en voor ons allen? Die vraag is niet onbelangrijk, als we letten op alle commotie in de Christelijke Gereformeerde Kerken, waar verschillende gemeenten zich niet hebben gehouden aan besluiten van hun synode.

De Dordtse Kerkorde stelt dat hetgeen door de meeste stemmen goedgevonden is, voor vast en bondig zal worden gehouden, tenzij het bewezen wordt te strijden met Gods Woord of tegen de artikelen van de kerkorde. Dat geldt overigens niet alleen voor besluiten van de Generale Synode, maar ook voor besluiten van een classis, een particuliere synode en voor besluiten van een kerkenraad. In het besef dat op kerkelijke vergaderingen besluiten worden genomen door mensen, die kunnen dwalen, is er het 'recht van appel'. Daar wees ik al eerder op.

De besluiten van de Generale Synode zijn kerkelijk bindend. Dat vloeit voort uit het samenleven van de gemeenten in onderlinge broederlijke eenheid op grond van Schrift en belijdenis. Zo heeft bijvoorbeeld de Generale Synode van 2019 nog eens opnieuw uitgesproken dat Gods Woord slechts één reden voor echtscheiding erkent, en dat is overspel.

Leer en leven

Voor de eenheid van de gemeenten en alle leden van de gemeenten is de vergadering van de Generale Synode van groot belang. Het gaat om zaken van leer en leven. Er mag wel veel gebed zijn, niet alleen in het openbaar, maar ook persoonlijk of de Heere de afgevaardigden wil bedelen met de Geest van wijsheid, opdat besluiten worden genomen die strekken tot Gods eer en het welzijn van de gemeenten en haar leden. ♦

► slot

‘De Heere onderhoudt Zijn Kerk’

W.B. Kranendonk, Amersfoort

‘Het is een zegen als de volgende generatie het werk overneemt’, zegt ds. P. Mulder, preses van de vorige Generale Synode. ‘Daaruit blijkt dat de Heere Zijn kerk onderhoudt’.

Voor het eerst in vele jaren heeft de predikant van Leiderdorp geen zitting in de Generale Synode (GS). ‘Ik heb gevraagd me niet af te vaardigen voor de synode die in september bijeenkomt’.

Dat betekent ook dat ds. Mulder (75) niet gekozen kan worden in het moderamen van de synode. Sinds 1995 werd hij steeds afgevaardigd naar de GS - uitgezonderd in 2013. Toen verhuisde hij van het gebied van de ene PS naar een andere PS, waardoor hij geen afgevaardigde kon zijn. Vanaf 1996 werd hij steeds verkozen in het moderamen, veelal als tweede voorzitter. De laatste twee keer was hij preses.

Hulp van Boven

Ds. Mulder laat de taak als lid van de synode en van het moderamen zonder moeite aan anderen over. ‘De besprekingen waren vaak intensief. Leidinggeven aan de vergaderingen kan echt alleen met de hulp van Boven. Het is een verwaardiging dat de Heere je tot dit werk roept. Tegelijk is het goed dat nu anderen deze taak overnemen. Wij zijn niet meer dan voorbijgangers. Maar de Heere gaat door met Zijn Kerk en gebruikt daarvoor steeds weer andere mensen’.

In het verleden gebeurde het nogal eens dat de preses bij een volgende synode werd opgevolgd door de

vicepreses van de laatstgehouden GS. Vaststaat dat dit deze keer niet gebeurt. Ds. A. Schreuder, de vicepreses van de laatstgehouden GS, is geen afgevaardigde, en evenmin ouderling K.H. de Heer uit Rijssen, die ook verschillende malen lid van het moderamen was. Er zullen dus tenminste drie mensen in het moderamen moeten worden gekozen die daar de laatste synode geen deel van uitmaakten. ‘Maar ook dat is in het verleden vaker gebeurd’, zo relateert ds. Mulder.

De diepe zorg is intussen: hoe staat het met het ware geestelijke leven en de wandel in de tere vreze des Heeren?

Een belangrijke taak van een Generale Synode is het behandelen van de rapporten van door de synode

ingestelde deputaatschappen en commissies. Daarin gaat het over werk dat binnen de kring der gemeenten gebeurt, zoals door de Theologische School, catechese, diaconaat, jeugdwerk, kerkelijk bureau, enzovoort. Maar ook over veel werk dat buiten de gemeenten gedaan mag worden, zoals zending, evangelisatie, werk onder Israël en via Bijzondere Noden. Als voorbeeld noemt ds. Mulder het werk van het Deputaatschap Bijbelverspreiding. ‘Het gaat dit deputaatschap niet om het stichten van nieuwe gemeenten. Met het verspreiden van goede lectuur wil ze mensen en kerken elders kennis laten maken met de Schriftuurlijk-bevindelijke boodschap juist ook vanuit werken van de Reformatie en Nadere Reformatie’.

Andere kerken

De aandacht voor contacten met andere kerken is in de loop van de laatste dertig jaar toegenomen. ‘Er zijn gesprekken met aanverwante kerkverbanden. Gezegd mag worden dat de relatie met de Gereformeerde Gemeenten in Nederland is verbeterd. Nee, een eenheid in de vorm van fusie ligt niet binnen handbereik. Maar geestelijke herkenning over kerkmuren heen is een goede zaak’.

Volgens ds. Mulder is het steeds zoeken naar de vorm waarin de relatie met andere kerken, bijvoorbeeld ook zendingskerken, gestalte krijgt. De Gereformeerde Gemeenten in Noord-Amerika zijn een zelfstandig kerkverband. ‘Maar daarmee hebben we een nauwe en hartelijk relatie’. De relatie met de gemeenten van Randburg (Zuid-Afrika) en van Carterton (Nieuw-Zeeland) is anders. Zij behoren beide tot de classis Utrecht. Een vraag op de komende synode is in hoeverre met name de relatie met de gemeente in Nieuw-Zeeland aanpassing behoeft. Ook zal de GS zich moeten beraden op de vraag van de Free Church of Scotland Continuïng om nauwer kerkelijk contact.

Kijkend naar de komende synode, constateert ds. Mulder dat ‘het werk van deputaatschappen en commissies

in de achterliggende jaren goede voortgang heeft gehad. Dat blijkt uit de rapporten. Dat is een goede zaak’.

Tegelijk ziet ds. Mulder ook zorgelijke zaken. ‘Wij zijn als gemeenten en leden mensen van deze tijd met allerlei eigenheden van deze tijd, zoals mondigheid, weinig volgzzaamheid, polarisatie in allerlei opzichten. Dat vind je ook terug in de kerk. Mensen geven nadrukkelijker dan vroeger hun mening. Dat is op zichzelf nog niet zo’n probleem, maar het gaat om de grondhouding. Wil je elkaar bereiken en vasthouden, of wil je vooral je eigen punten naar voren brengen, onderstrepen of misschien je afzetten tegen de ander. Zeker dat laatste zou een ernstige zaak zijn’.

De oud-preses wijst erop dat er binnen de Gereformeerde Gemeenten altijd enige verscheidenheid is geweest. ‘Binnen het kader van Schriftuurlijk-bevindelijke waarheid was er en moet er ook enige ruimte zijn voor accentverschillen. Dat staat nu meer onder spanning. Aan de ene kant geven mensen soms gemakkelijk en nadrukkelijk op eigentijdse wijze invulling aan zaken. Anderzijds wordt soms sterk vastgehouden aan oude uitdrukkingswijzen en gebruiken en wordt dat als kenmerk van het enige ware benadrukt. De diepe zorg is intussen, en die geldt ons allemaal: hoe staat het met het ware geestelijke leven en de wandel in de

tere vreze des Heeren?’

Interne eenheid

In de achterliggende drie jaar is door ds. Mulder, samen met zijn ambtsbroeders G. Clements en A. Schreuder, op alle classes gesproken over interne eenheid. ‘We hebben er steeds op aangedrongen om met elkaar in gesprek te gaan en te blijven. Onze boodschap was: Bespreek op ambtsdragerbijeenkomsten met elkaar wezenlijke onderwerpen. Spreek mét elkaar en niet óver elkaar. Die interne eenheid moeten we zorgvuldig behandelen en bewaren’.

Belangrijk vindt ds. Mulder dat de synode inmiddels al heel wat jaren een commissie van deskundigen benoemt die de financiële zaken van de verschillende deputaatschappen nagaat. ‘Daardoor is de kwaliteit van de beoordeling van het financiële en zakelijke beleid duidelijk verbeterd’.

Verder noemt ds. Mulder de behandeling van de appèlzaken. ‘Appèlzaken zijn emotioneel voor ieder die erbij betrokken is. Dan is het belangrijk dat er duidelijke regels zijn en dat procedures nauwkeurig worden gevolgd. Mede door de revisie van de Dordtse Kerkorde en de Appèlregeling, die we in goede samenwerking met de Gereformeerde Gemeenten in Nederland realiseerden, zijn die regels helder en consistent. Dat heeft ook de onafhankelijke rechter vastgesteld’.

Een belangrijk punt op de komende synode zullen de vragen zijn rond de verwoording van de Statenvertaling. ‘Daar hebben we al diverse synodes over gesproken. En dat is belangrijk. We moeten ons inspannen om een verwoording te hebben en te houden die zorgvuldig recht doet aan de grondtekst én goed verstaanbaar is. Dat was de Statenvertaling oorspronkelijk, en lange tijd daarna zeker. Ook doordat men steeds noodzakelijke taalkundige aanpassingen aanbracht. Maar door de snelle taalontwikkelingen is dat anders geworden. Er moet hard en voortvarend aan gewerkt worden om de in de laatste decennia ontstane achterstand in het bijhouden van de verstaanbaarheid in te halen. Het ging onze Dordtse vaders naast de betrouwbaarheid vanuit de grondtalen ook om de claritas (helderheid). Daarbij is het de prangende vraag: hoe zorg je dat de Statenvertaling in gebruik blijft? In de kerk, maar evenzeer in gezinnen en op school’.

Ds. Mulder benadrukt dat het op kerkelijke vergaderingen moet gaan om het geestelijk welzijn van de kerk en haar leden. ‘Het is belangrijk en positief dat er goede regels zijn en dat de organisatie ordelijk verloopt. Maar het belangrijkste is dat de afgevaardigden beseffen bezig te zijn met zaken in Gods Koninkrijk. Daarom moeten afgevaardigden persoonlijk en als vergadering steeds weer bidden om de leiding van Gods Geest. Want als het daaraan ontbreekt, zal een synode niet tot heil zijn van de gemeenten. Dan zou ze tot erger kunnen samenkomen’.

Daarom vindt de voormalige synodepreses het ook belangrijk dat elke vergaderdag geopend wordt met een korte overdenking van een Bijbelgedeelte. Dat gebeurde voor de eeuwwisseling niet altijd. ‘Toch is het essentieel dat je steeds samen luistert en samen buigt voor de Schrift alvorens je aan het bespreken van rapporten begint. Het gebed voor de vergaderingen is zeer nodig, in de gemeenten en persoonlijk. Dat geve de Heere. Hij schenke Zijn leiding, wijsheid en zegen’. ♦

► Ds. P. Mulder was de laatste twee keer preses van de Generale Synode.

► Het kan al een zegen zijn wanneer we vóór de dienst stil mediterend het te lezen Schriftgedeelte en de psalmen mogen overdenken.

Tot meditatie en tot stichting

ds. C.A. van Dieren, Uddel

In de vorige artikelen hebben we u een schilderij geschetst van de eredienst in Gods huis. Allerlei aspecten zijn naar voren gekomen. Ik hoop dat het heeft bijgedragen tot persoonlijke bezinning en om over al deze aspecten een opbouwend gesprek in uw gezin te voeren.

Het gaat immers niet om onbeduidende dingen, maar de hele eredienst staat in het licht van Gods Koninkrijk en de zaligheid van ons en onze kinderen. Wat weegt dan het zwaarste? We willen nog wel graag andere dingen met u delen, allerlei dingen die niet binnen, maar wel rondom de eredienst vallen.

Hierboven schreef ik over een schilderij. Klassieke schilderstukken zijn niet af, zonder een passende omlijsting. De omlijsting behoort niet tot het wezenlijke schilderstuk zelf, maar maakt het af, omsluit het.

Stille meditatie

Allereerst wil ik de aandacht vestigen

op hetgeen voor en na de dienst onder elkaar wordt verhandeld. Wanneer allerlei nieuwtjes, of nog kwalijker, praatjes over die en gene, worden uitgewisseld, lijkt me dat geen passende omlijsting voor de heilige dienst des Heeren. Wanneer een organist nauwelijks het gepraat van de kerkgangers weet te overstemmen, kan dit moeilijk een goede voorbereiding voor de dienst worden genoemd. Het kan al een zegen zijn wanneer we vóór de dienst stil mediterend het te lezen Schriftgedeelte en de psalmen mogen overdenken, en ook wat de organist tot onze stichting voortbrengt mogen overdenken. De dichter acht ze gelukkig, die de

Heere uit het aards gedruis doet naderen om Zijn heilstem te horen. Dat geeft een wonen, een thuis-zijn in Zijn huis. Voelt u zich ook zo thuis in Gods huis? Ook vóór de dienst?

Merkwaardige gewoonte

Nu gaat het nog over een wat merkwaardige gewoonte in de kerk. Dat is het snoepen. Zeker, dat is op de ene plaats veel storender dan op de andere. Maar behoort het snoepen wel een plaats te hebben in de eredienst in het heilig huis des Heeren? Jaren geleden woonde iemand die niet uit onze kringen kwam een eredienst onder ons bij. Daarover schreef hij me een brief. Hierin noemde de schrijver vele dingen die hem positief getroffen hadden. Maar één ding had de schrijver erg bevreemd: het snoepen. Briefschrijver vroeg zich, terecht, af of wanneer onze koning in ons midden zou spreken, of we dan ook met een mond vol snoep, al kauwend zijne majesteit zouden aanhoren. Zou dit bij de koning niet als ongeïnteresseerd en onbeleefd overkomen? Welnu, als de hoogste Majesteit Zich verwaardigt om ons, in tegenstelling tot zoveel anderen, toe te spreken, past ons dan geen stille eerbied? Past ons dan geen verwondering om zo'n boodschap van genade te mogen ontvangen? Ik hoop dat we het eens zijn dat de omlijsting zeker niet zonder functie is. ♦

► slot

Kerknieuws

AFSCHEID EN WELKOM

Wellicht zal het u ontgaan als we er niet op wijzen: het colofon met de namen van Saambinder-redactieleden is aangepast. Onze geliefde broeder ds. G.J. van Aalst heeft - na vele jaren redactielid en hoofdredacteur te zijn geweest - deze taak neergelegd. Vanaf 1994 heeft hij zich met hart en ziel 31 (!) jaar lang gegeven aan het werk voor 'De Saambinder'. Hij zag af van een interview maar vanaf deze plaats willen we hem heel hartelijk danken voor alle arbeid. De Heere,

Die hem kracht, lust en liefde gaf tot deze wekelijkse inspanningen, zij hem in de levensavond met zijn vrouw goed en nabij.

Nieuw in het colofon is de naam van de heer W.G. Hulsman (onder meer ouderling in onze gemeente Rhenen), die we hartelijk welkom heten in de redactie. Samen met de heer J. van 't Hul en ds. G.W.S. Mulder hopen we alle arbeid voort te zetten. In biddend opzien om zegen van Boven.

ds. B. Labee, hoofdredacteur

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Sioux Center (Iowa, VS),
ds. L. van der Kuijl te Waarde.

BEVESTIGING EN INTREDE KANDIDAAT J. KROON

Op woensdag 17 september zal kandidaat J. Kroon in het ambt van predikant bevestigd worden in onze gemeente. De bevestigingsdienst begint om 14.30 uur en wordt geleid door ds. A. Schot. De intrededienst van

ds. J. Kroon begint om 19.00 uur. Naast onze eigen gemeenteleden zijn voor deze diensten ook familie, vrienden, ambtsdragers en predikanten uitgenodigd. Er zijn op deze uitnodigingen ruim 300 aanmeldingen binnengekomen. We doen er alles aan om een en ander ordelijk te laten verlopen en iedereen, naast onze eigen gemeenteleden, een plaats te geven in de kerk. Dit zal ook parkeerdruk met zich meebrengen. Degenen die aangemeld zijn, gaan parkeren bij Keukenhof en

worden naar de kerk gebracht met een bus. Verdere instructies zijn te zijner tijd te vinden op onze website. De parkeerplaatsen naast de kerk zijn alleen beschikbaar voor minder validen. De parkeerplaatsen naast de pastorie zijn gereserveerd voor genodigden. We vragen u vriendelijk geen parkeeroverlast te veroorzaken in de buurt. Overige belangstellenden uit de classis of daarbuiten verzoeken we de diensten online te volgen via salemkerk.nl

Kerkenraad Lisse

Berichten

CONGRES SSNR

Op zaterdag 20 september organiseert de Stichting Studie der Nadere Reformatie (SSNR) een congres over 'Mystiek en bevinding in de gereformeerde kerk van de achttiende eeuw'. Locatie: St. Janskerk te Linschoten (Kerkplein 1). Dit is goed bereikbaar met de auto, met de bus of de ov-fiets vanaf station Woerden. De deelnemingskosten (€ 25,- incl. koffie/thee en lunch) dienen vóór 10 september te worden overgemaakt op iban NL17INGB0005352562, t.n.v. Stichting Studie der Nadere Reformatie te Bilthoven. Aanmelden vóór 10 september via www.ssnr.nl/congres-nadere-reformatie

TRAININGSAANBOD JBGG

Leidinggeven aan jongeren vraagt veel. Gelukkig staan we samen voor het jeugdwerk. Vanuit onze ervaring en expertise kunnen wij je als leidinggevende toerusten voor je mooie taak. We bieden dit najaar de volgende regionale trainingen aan:

- Training Vertellen (Rijssen-West)
- Training Inleiding houden (Kampen)
- Basistraining Jeugdwerk (Krabbendijke)
- Training Bijbellesen met jongeren (Klaaswaal)

Voor data, opgeven en meer informatie: jbogg.nl/leiding

JAARVERGADERING ZONDAGSSCHOLEN

Op zaterdag 6 september houdt de Bond van Zondagsscholen een thema-ochtend i.c.m. haar jaarvergadering. Het thema is 'Geestelijke lessen in de Bijbelvertelling'. Spreker: ds. J.J. Hoogerbrug; locatie: kerk Geref. Gemeente, Krimpen a/d IJssel; inloop 9.00 uur, aanvang 9.30 uur.

MARKTEN

Krabbendijke - Op zaterdag 13 september (10.00-15.30 uur) organiseert de activiteitencommissie van de gemeente in Krabbendijke een actiemarkt met foodplein en activiteiten voor jong en

oud. Om 11.30 en 14.00 uur is er een (talenten)veiling. Locatie: terrein Gebr. Weststrate, Zuidweg, Krabbendijke.
Kruiningen - In het verenigingsgebouw van de gemeente in Kruiningen wordt op dinsdag 9 september (19.00-21.00 uur) en op woensdag 10 september (10.00-14.00 uur) een verkoping gehouden van tweedehands dames- en kinderkleding. De opbrengst is voor stichting Elim en Helpende handen.
Westzaan - Op zaterdag 13 september

(10.00-14.30 uur) is er een rommelmarkt bij de kerk van de Geref. Gemeente te Westzaan, J.J. Allanstraat 463. Voor de kinderen zijn er spelletjes.

MUZIEKAGENDA

Genemuiden - Kerk Geref. Gemeente, zat. 13 sept., 19.30 uur, Sionskoor, mannenkoor Harpe Davids, jongerenkoor Tehillim, jeugdkoor Masora; Harm Jan van der Sluis, Roelof Roo en Joost van Belzen, orgel; spreker ds. A. Verschuure;

collecte voor de zending.
Kootwijkerbroek - Kerk Geref. Gemeente, vr. 12 sept., 19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. Barneveldse bovenstemgroep, Pieter Heykoop, orgel; leiding ds. G. Beens; collecte.
Veenendaal - Adventkerk, Vijftien Morgen 51, zat. 6 sept., 14.30-16.00 uur, zangmiddag 50 jaar zorggroep Siloah m.m.v. muziekensemble Intermezzo en Tharah-koor, leiding ds. J. van Laar.

Kerkdiensten

ZONDAG 7 SEPTEMBER 2025

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Aalst** 14.30 uur ds. C. Sonneveld; **Alblasserdam** 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. L. van der Kuijl; **Alphen aan den Rijn** 14.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Amersfoort** 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Amsterdam** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuisen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 15.00 uur ds. J. IJsselstein; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Burgh-Haamstede** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.E. Brijder; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 12.00 uur ds. H. van der Heiden en 19.00 uur ds. M. Joosse; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 16.00 uur stud. L.J. van den Berge; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 15.00 uur ds. H. Brons; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 en 16.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Den Helder** 10.00 en 15.30 uur stud. W. van Ee; **Deventer** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Dinteloord** 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Dirksland** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Doetinchem** 9.30 en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 16.45 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00

uur ds. P. Kleijer; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 18.30 uur ds. W.J. Karels; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 15.00 uur ds. P. Kleijer; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 17.30 uur ds. W. Visscher; **Enter** 9.30 en 15.00 uur ds. W. Visscher; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Gorinchem** 16.00 uur ds. M. Karens; **Gouda** 9.30 uur ds. W.A. Zondag en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Goudswaard** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Groningen** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; **Herkingen** 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 15.00 uur ds. M. Blok; **Hoofddorp** 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoogeveen** 19.00 uur kand. J. Kroon; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Kampen** 9.30 en 15.00 uur ds. M. Joosse; **Kapelle-Biezelinge** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. G.J. Baan; **Katwijk aan Zee** 18.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 10.00 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. G.J. Baan; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Kruiningen** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland;

Leiderdorp 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur stud. D. de Jong; **Marknesse** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Meeuwen** 9.30 uur ds. W.J. Karels; **Melissant** 18.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Mijdrecht** 15.30 uur stud. K.L. Blok; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 18.45 uur ds. J.M. Evers; **Nieuw-Beijerland** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 14.00 uur ds. E. Bakker; **Nieuwe-Tonge** 10.00 en 18.00 uur ds. J. de Kok; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 en 19.00 uur stud. K.L. Blok; **Nieuwerkerk** 15.30 uur ds. A.E. Brijder; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Oostburg** 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Oosterland** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oppeendoes** 19.00 uur stud. W. van Ee; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Oude-Tonge** 15.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Poortvliet** 18.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Puttershoek** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur ds. M.H. Schot; **Rijssen-Noord** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. A.T. Huijser;

Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 en 14.00 uur stud. A.M.C. Westeneng en 19.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 14.30 uur ds. W.A. Zondag; **Rotterdam-Centrum** 10.00 en 18.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Slidrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur ds. A. Schot; **Spijkenisse** 15.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Sprang-Capelle** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 16.00 uur ds. G.J. Baan; **Wageningen** 9.30 uur ds. D. de Wit en 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Werkendam** 13.00 en 19.00 uur ds. M. Karens en 19.00 uur ds. L. Blok; **Westkapelle** 14.00 uur ds. A.P. Baaijens en 18.30 uur ds. M. Boersma; **Wierden-Aadorp** 9.30 en 15.00 uur kand. J. Kroon; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Pater; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 15.30 uur ds. J. Beens;

Zwijndrecht 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 9 SEPTEMBER 2025

Brakel 19.30 uur ds. J. van Laar; **Hardinxveld-Giessendam** 19.30 uur (Bidstond Generale Synode) ds. P. Mulder; **Lisse** 19.45 uur ds. C. Hogchem.

WOENSDAG 10 SEPTEMBER 2025

Aalburg 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Barneveld-Centrum** 14.30 (huw.bev.) en 19.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; **Boskoop** 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.J. de Raaf; **Dirksland** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Katwijk aan Zee** 19.30 uur ds. G. Beens; **Krimpen aan den IJssel** 13.45 uur (huw.bev.) ds. J.J. Hoogerbrug; **Marknesse** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Melissant** 10.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Middelharnis** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Moerkapelle** 15.30 uur (huw.bev.) ds. H. Brons; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; **Rijssen-West** 19.30 uur ds. P.D. den Haan; **Soest** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Yerseke** 19.30 uur (voor de GBS) ds. J. van Laar; **Zwolle** 19.30 uur ds. S.W. Janse.

DONDERDAG 11 SEPTEMBER 2025

Alblasserdam 19.30 uur ds. W. Mouw; **Barneveld-Zuid** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Burgh-Haamstede** 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; **Dordrecht** 14.00 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; **Enter** 14.00 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; **Krimpen aan den IJssel** 14.30 uur (huw.bev.) ds. J.J. Hoogerbrug; **Meeuwen** 19.30 uur ds. J. Beens; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. A. Schot; **Nunspeet** 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.

Schot; **Oostkapelle** 14.30 uur (huw.bev.) ds. M. Karens; **Ouddorp** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Scherpenzeel** 19.30 uur (voor de zending) ds. C. Sonneveld; **Tricht-Geldermalsen** 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Westzaan** 19.30 uur ds. G. van Manen.

VRIJDAG 12 SEPTEMBER 2025

Barneveld-Centrum 14.30 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Kootwijkerbroek** 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Poederroijen** 15.00 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; **Puttershoek** 14.00 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; **Terwolde-De Vecht** 15.00 uur (huw.bev.) ds. J. Janse; **Yerseke** 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 7 SEPTEMBER 2025

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 16.00 uur ds. W.J. Karels.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Nog even weg? **Chaletgortel.nl** al bekeken? Vrij v.a. 29 sept. Geniet van rust, ruimte, bos en heide. Mail of bel 0578-662229

Een uniek cadeau of geschenk op de post.
www.speciaalvanmij.nl
Met liefde gemaakt en verpakt.

Vergaderen op een sfeervolle en rustige locatie nabij Rotterdam?
Welkom in **De Veldschuur!**
Vraag vrijblijvend een offerte aan via info@develdschuur.com of bel 06 2205 0396.

PSALMZANGAVOND MET BOVENSTEM D.V. VRIJDAG 12 SEPTEMBER GER. GEM. KOOTWIJKERBROEK

Aanvang: 19.30 uur • Toegang vrij!
m.m.v. Barneveldse Bovenstemgroep
Collecte t.b.v. van de kerk
Organist: Pieter Heykoop • Meditatie: Ds. G. Beens

Cunerakerk Rhenen
Zaterdag 27 september 19.00 uur
Traditionele Jaarlijkse Psalmzangavond
Leiding: ds. J. van Laar (Barneveld-Zuid)
Samenzang o.l.v. Arthur de Jong
Collecte: Adullam & De Schutse
M.m.v. de Betuwse Bovenstemgroep
Bestel uw tickets via: **www.arthurdejong.nl**

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland!
B&B De Bakkeet | Kijk voor beschikbaarheid op **www.zeeuwsoefje.nl**
Of neem contact op via 0621833003

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarque
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Vitaminen en mineralen zijn essentieel voor een goede gezondheid, alsook voor groei en herstel van het lichaam
(Neolife) Vita Squares - voor kinderen
Sept. aanbieding
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Haal nu in boekhandel **waardevol**
gezinsdagboek over David!
Nu nog voor de actieprijs!
www.ramshoorn.nl / 0622780238

Te huur Veluwe 2 pers. vak. huis in buitengeb. van Lunteren. Geheel vrij uitzicht. Nog vrij in sept. en okt.
Voor info tel. 06 22276906

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

**Praktijk
den Uijl**

- ◊ HULPVERLENING
- ◊ COACHING
- ◊ TRAINING
- ◊ TOERUSTING

Nieuwkerk aan den IJssel | Lunteren | Yerseke
T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl
www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

**(Ambts)
kostuums**
een gevarieerde en
stijlvolle collectie
voor elke gelegenheid

den Engelsman & van Driel

Voorstraat 15 - Sint-Annaland - Tel. (0166) 65 24 90
www.denengelsmanenvandriel.nl

Nog 8 direct beschikbaar!

Wonen in Marnix Staete
20 luxe koopappartementen aan de Charlotte de Bourbonweg, in Goes

- ⊕ Driekamer appartementen met royale buitenruimte op het zuiden
- ⊕ Energielabel A+++
- ⊕ Een vertrouwde sfeer
- ⊕ De mogelijkheid tot zorg - wanneer nodig

**MARNIX
STAETE**
GOES

Wees welkom voor een bezichtiging van de nog beschikbare appartementen!
Neem contact op met Schrijver Versluys Makelaars:
0113-223 946 of kijk op www.marnixstaete.nl

Psalmzangavond met bovenstem
D.V. zaterdag 20 september 2025
Ger. Gem. Barendrecht
 Aanvang: 19.30 uur, toegang vrij
 Orgel: Bart Kruithof
 Meditatie: ds. M. Joosse

Bent u ook op zoek naar mooie
raambekleding? Wij komen vrijblijvend
 bij u thuis adviseren! We nemen naast
 veel kleur en stofstalen ook jarenlange
 ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314
 of kijk op **wiltraamdecoratie.nl**

**Zoekt u een spreker voor uw gemeente-
 avond, vereniging of ouderen-
 bijeenkomst?** De voorlichter van de
 Spaanse Evangelische Zending (SEZ)
 komt graag vertellen over zending
 in Cuba en Spanje. 055-3032252 -
 voorlichting@sez.st - www.sez.st

Wilt u ook **beschermd** zijn **tegen vele**
zondige verleidingen? Koop dan een
SAFE Smartphone! Voor uzelf en/of uw
 kind. Kijk op **safesmartphone.nl**
 of bel 06-31306933
 (ma en wo van 19:30-21:00 uur).

Een reformatorische basisschool waar jouw gezicht als directeur echt telt.

Naast de leerkrachten, tussen onze 240 leerlingen. En dicht bij de ouders.

Daar ben je graag als directeur. Het tekent jou: hartelijk betrokken,
 samenwerkend én richtinggevend. Iemand die **anderen helpt bloeien**.

De uitdaging die we samen aangaan, als je onze directeur wordt?
 De teamgeest koesteren, optimale leerresultaten bevorderen en de
 ontwikkeling van ons onderwijs stimuleren. Bijbels onderwijs, dat
 overeenstemt met ons **schriftuurlijk-bevindelijk** belijden. Bekijk de
 vacature én onze contactgegevens op vbso.nu/vacature-veenendaal.

Dr. C. Steenblokschool

Zoete Inval 10, Veenendaal

Bijeenkomst voor kinderen, jongeren en volwassenen - Tholen

Op D.V. **zaterdag 11 oktober om 14.30 uur** wordt er in Tholen een
 bijeenkomst gehouden waarin ds. D.E.
 van de Kieft op een eenvoudige wijze uit
 de Bijbel zal vertellen.

Deze bijeenkomst is speciaal bedoeld
 voor cliënten en kinderen van
 De Schutse, maar ook voor jongeren en
 volwassenen die elders wonen, werken
 of dagbesteding ontvangen en voor
 kinderen die naar het speciaal onderwijs
 gaan.

Daarnaast zijn ook alle anderen
 belangstellenden en gezinnen van harte
 welkom!

Aan het einde van de bijeenkomst
 worden er voorin de kerk een paar
 eenvoudige psalmversjes gezongen.

Na afloop is er koffie, thee, sap en
 gelegenheid voor ontmoeting. Ook is er
 voor geïnteresseerden de mogelijkheid
 om laagdrempelig met ons in gesprek te
 gaan over de mogelijkheden binnen de
 dienstverlening van De Schutse.

Bij de uitgang zal er een collecte
 gehouden worden voor de onkosten.

Locatie: Gereformeerde Gemeente
 Tholen, Dominee G.H. Kerstenstraat 2,
 4691 DS Tholen

Toegankelijkheid: het kerkgebouw is
 rolstoeltoegankelijk

Deze bijeenkomst wordt georganiseerd
 door en onder verantwoordelijkheid
 van De Schutse en is geen kerkdienst.

Wij zetten de deur
 voor u open!

Ds. J. Fraanjeschool
De Burcht

Barneveld zoekt versterking!

Onze teamleider heeft een nieuwe baan
 en er zijn nog vacatures in andere functies

- Teamleider middenbouw
- Leerkracht groep 5 en 7
- Schoonmaker

Een combinatie van deze functies is mogelijk

Interesse, kennismaking of meer informatie?
 Neem contact op met onze directeur-bestuurder
 J.J. van Beek (06-19 42 33 26) of kijk op onze website.
 Je sollicitatie met CV kun je sturen naar
deburcht@fraanjeschool.nl.

Uw woning in Veenendaal verkopen? Bel dan met Wessel Berkhout!

Wij informeren u graag over onze
 onderscheidende en enthousiaste
 werkwijze en verstrekken u graag een
 aantrekkelijke offerte.

0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

Contextueel Autisme Coaching Susiane

Heeft u een situatie met autisme of een vermoeden van autisme en weet u niet hoe het nu verder moet?

Zou u nog dingen willen leren of willen veranderen?

NIEUW!!!

NU ook op kantoorlocatie (Middelharnis)

www.AutismeCoachingSusiane.nl

Bel vrijblijvend 06-37184149

ASS? Wij denken graag mee!

Welcura begeleidt, vanuit reformatorische identiteit, kinderen en (jong)volwassenen met autisme; thuis en/of in een woonvorm.

Onze groeiende teams van **AMBULANTE BEGELEIDING** hebben ruimte voor nieuwe zorgvragen!

Wij kunnen deze begeleiding bij u/jou thuis bieden in de regio's van:

- Noord-Veluwe/Staphorst
- Barneveld
- Barendrecht

Voor meer informatie: Eline Mol-Haase
via emol@welcura.nl of 06-41908475

Ben je op zoek naar een mooie, betekenisvolle baan met veel eigen verantwoordelijkheid? Brouwer Psychologen heeft vacatures voor een:

Praktijkassistente

Ridderkerk, 2 - 3 dagen per week

Huishoudelijk medewerker

Apeldoorn, 3 uur per week

Kijk op www.brouwerpsychologen/werken-bij-brouwer of bel naar:
0180 - 426955

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn

Bureau Mark.

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl +31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Certificering

Vast in een Pornoverslaving?

Mediorah helpt je weer grip te krijgen
zet de eerste stap naar herstel en
neem contact op!

www.mediorah.nl

Thuis wonen niet meer mogelijk?

En 24-uurszorg nodig? Huize Winterdijk biedt uitkomst. Het Baken is een kleinschalige, vertrouwde woonvorm. U komt in aanmerking met een CIZ-indicatie (zorgprofiel VV5 of hoger). Meer weten? Bel onze klantadviseur: 06-19789487

huizewinterdijk.nl

DE HORIZON

GEZINSHUIS

gezinshuisdehorizon.nl | 06 - 43 78 98 62
bastiaanvanleersum@driestroom.nl

Word jij onze nieuwe bewoner in Gezinshuis De Horizon?

Wij zijn een reformatorisch gezinshuis in het Betuwse Opheusden. In ons gezinshuis wonen mensen met een (licht) verstandelijke beperking. Bewoners die we graag een stap vooruithelpen. Benieuwd wat we voor jou of uw kind kunnen betekenen? Neem contact met ons op, we helpen je graag!

BOEKHANDEL VAN DER BOOM

Voorstraat 41
3245 BG Sommelsdijk
Tel.: 0187 482614
www.boekhandelvanderboom.nl

De Boekenhoeve onbetwist
Uw aanbiedingspecialist
Ga naar: **www.deboekenhoeve.nl**

Gezocht: tijdelijke woonruimte
(bakhuisje/appartement o.i.d.) voor jong stel. Vanaf mei 2026, **omgeving Nieuw-Beijerland**. Voor meer info stuur een whatsapp/bel 06-57662815.

WELKOM

meld je aan op de website

OP DE ZOMERCONFERENTIE!
D.V. 19 & 20 september 2025 | Hoornbeeck College Gouda

Ds. D. de Wit gaat vrijdagavond met ons nadenken over:

"NIET VAN DE WERELD..."

Zaterdagmorgen zal **mr. A.J.C. van Bommel** in zijn lezing een antwoord zoeken op vragen over:

...WEL IN DE WERELD "

lourens.

WE'RE HIRING

STOFFEERDER VLOEREN EN TRAPPEN
MONTEUR ZONWERING EN RAAMBEEKLEDING

Wie zijn wij?
Wij zijn een groeiend bedrijf uit Soest, gespecialiseerd in maatwerk voor zonwering, raamdecoratie, vloeren en traprenovatie. Al meer dan veertien jaar staan we voor vakmanschap en klantgerichtheid. Met een enthousiast team luisteren we naar de wensen van onze klanten en leveren we kwaliteit op maat.

Wie ben jij?

- ✂ handig en technisch
- ♣ probleemoplossend
- ♥ zelfstandig én teamplayer
- ♠ klantvriendelijk en representatief
- ♣ fysiek fit
- 📄 rijbewijs B

Meer weten? Neem contact op:

- ✉ info@lourens.nu
- 🌐 www.lourens.nu
- ☎ 06 27 17 05 72

HARKES

Begravenissen

harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Begravenisonderneming
sinds 1982 — de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar én beschikbaar

Waardenburg	0418 - 652 039
Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht o.o.	078 - 6412 740
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838
Barendrecht	0180 - 628 908

Wij verzorgen geen crematies

info@begravenisondernemingdejongh.nl | www.begravenisondernemingdejongh.nl

"Nog nooit had iemand op het werk mij dát durven vragen"

Even heeft hij geen weerwoord. Het is Wiljan Klompenmakers eerste werkweek op Muiderheim en de cliënt kijkt hem vragend aan. Hij zegt: "Ja Wiljan, je werkt hier nu wel. Maar is je ziel geborgen in Christus?" Na jaren als zelfstandig ondernemer in de wegenbouw stapte Wiljan over naar Adullam, waar hij nu werkt met mensen met een verstandelijke beperking.

Lees het hele verhaal op adullam.nu/wiljan

goed dat je er bent

Ben jij ook iemand met hart voor z'n beperkte naaste?
adullam.nu/vacatures

Adullam
leren | wonen | werken

Word bestuursassistent in de zorgsector!

Word bestuursassistent in de zorgsector!
Ben jij nauwkeurig, proactief en werk je graag op hoog niveau samen?

- 32 uur per week
- Locatie Kesteren

 Scan de QR voor meer informatie en bekijk andere functies.

 De Schutse
Zorg wat er écht toe doet

AB STRESSNONRUSTDEBAAS.NL
Albert van den Berge

Je hoofd nooit stil? Vast in angst, stress en onrust?

Doorbreek die cirkel en ervaar rust!

Gratis online workshop
'Weg met je onrust!'
24 september | 19.30 uur
Jouw eerste stap naar
rust en ontspanning!

tel. 06-25081102

MfN-registermediator nodig?
vanweelden-mediation.nl | 0318-250105

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

Herhaalde oproep!

Evangelist voor Ede

2 á 3 dagen per week

Vanuit de Petrakerk in Ede vindt evangelisatie plaats op straat en via activiteiten, onder kinderen en volwassenen. In kringloopwinkel 't Spoorhuis organiseren we sinds 2021 een Bijbeluur op zondagmiddag, een inloop en verschillende bijeenkomsten.

Vanuit het verlangen om meer mensen met Gods Woord te bereiken ontstond de vacature voor evangelist. De man die we zoeken is niet alleen zelf actief in het evangelisatiewerk, maar heeft ook een leidende rol bij het toerusten en inspireren van gemeenteleden.

Voor meer informatie: petrakerkede.nl en spoorhuisede.nl

Red degenen die ter dood gegrepen zijn, want zij wankelen ter doding zo gij u onthoudt.

Spreuken 24:11

PETRAKERK

GEREFORMEERDE GEMEENTE EDE

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: J. van 't Hul, W.G. Hulsman,
ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierderer 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop, Alblasserdam:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:

Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door
middel van een abonnement van de Christelijke
Bibliotheek voor blinden en slechtzienden
(cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

65

Vissen

Je hebt beroepsvissers en vissers die ter ontspanning aan de waterkant zitten en een hengeltje uitgooien.

Een dominee in de gevangenis

Eindelijk vrij uit de gevangenis

Wat zijn de mensen in Benthuisen blij als ds. Ledeboer eind maart 1845 uit de gevangenis wordt ontslagen! Anderhalf jaar heeft hij vastgezeten, maar vanaf nú zal hij met rust worden gelaten. De regering heeft de regeling van de godsdienstvrijheid gewijzigd. Dat betekent voor burgemeester Van Galen dat hij nu stilzwijgend moet toezien dat men zonder vergunning met grotere groepen bij elkaar komt! Ook ds. Ledeboer is dankbaar dat hij weer in Benthuisen is.

De volgende zondag worden er gelijk drie diensten gehouden. Het is alsof hij niet is weg geweest. Van heinde en ver komen de mensen naar de wagenmakerij van Boogaards, waar ds. Ledeboer zal voorgaan.

Ze hebben nog steeds geen vaste plaats waar de kerkdiensten gehouden kunnen worden. Maar daar zoekt ds. Ledeboer ook niet naar. Diep in zijn hart blijft hij hopen dat ze toch nog een keer terug kunnen gaan naar de Hervormde Kerk. Daarom wil hij zich ook niet aansluiten bij de afgescheidenen, zoals hij in het begin wel eens van plan is geweest.

Toch wordt het wel steeds moeilijker om terug te keren, want inmiddels hebben niet alleen in de buurt van Benthuisen, maar door het hele land groepjes mensen de Hervormde Kerk verlaten. Sommigen sluiten zich aan bij de afgescheidenen, anderen horen nergens bij. En juist van hén krijgt ds. Ledeboer regelmatig brieven met de vraag of hij 's zondags wil voorgaan, zodat ook de Doop en het Heilig Avondmaal bediend kunnen worden. Zodoende reist ds. Ledeboer in de jaren die volgen het hele land door.

'Mijntje, waar ben je', klinkt de stem van ds. Ledeboer.

'Ja, dominee, ik kom eraan...' roept ze knorrig.

'Wat nu weer', bromt ze zachtjes in zichzelf.

'Morgenvroeg vertrekt de dominee naar Krabbendijke, maar ik heb de was nog lang niet klaar. Wat een drukte, en dat op mijn leeftijd.'

Ze hangt de half natte was over haar arm, en loopt zo snel haar oude benen haar willen dragen naar binnen. ♦

De mensen die voor hun ontspanning vissen, hebben vaak een heel complete uitrusting. Eén of meerdere hengels, een leefnet voor de gevangen vis, lokaas en nog vele zaken meer. Op een heerlijke zomerse dag is het goed toeven aan de waterkant. Uren turen naar de dobber met de hoop op een goede vangst.

Beroepsvissers hebben ander materieel nodig. Ze bevaaren de zeeën, trotseren stormen en andere ongemakken. De netten gaan overboord. Ze slepen door het water, over de bodem van de zee. Na verloop van tijd worden de netten opgehaald. De vangst wordt zichtbaar. Wat goed is, wordt behouden. Wat niet te gebruiken is, gaat terug de zee in. Als visser ben je in goed gezelschap. Meerdere van Jezus' discipelen waren immers van beroep visser. Toen Jezus Petrus en Andréas riep, waren ze aan het vissen (Matth. 4:18). Van Johannes en Jakobus lezen we dat ze herstelwerkzaamheden aan hun netten verrichtten (Matth. 4:21). Alle vier werden ze echter tot groter werk geroepen. Ze kregen een ander net in handen. Het Evangelienet!

Geen net om in het water van het meer van Galilea te werpen. Dat werk beheersten ze heel goed. Ze moesten het nieuwe net werpen in de mensenzee. Ze werden vissers van mensen. Door hun preken, door het verkondigen van het Evangelie, wierpen ze het net uit. Van vangst verzekerd. In dat net komen allerlei soorten vissen (Matth. 13:47). Goede en slechte vissen (Matth. 13:48). De netten worden gelegd. De schifting wordt voltrokken. De goddelozen van de rechtvaardigen gescheiden. Voor eens en voorgoed. Jezus vroeg Zijn discipelen: Hebben jullie het begrepen? (Matth. 13:51). Heb jij het antwoord? ♦

Lezen: Mattheüs 4:18-22 en Mattheüs 13:47-51

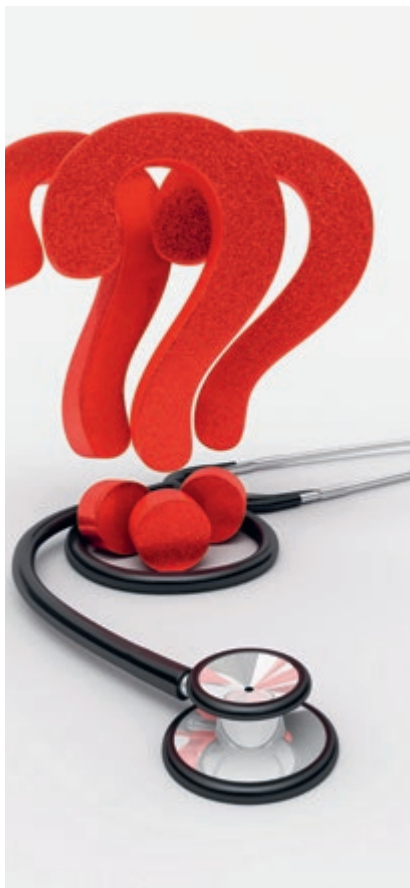
L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Vraag en antwoord

door
ds. **Labee**

Is iemand krank onder u?

Als ambtsdrager hoor ik regelmatig achteraf van een operatie; gemeenteleden vragen geen voorbede of willen helemaal anoniem blijven. Ernstig zieken zijn soms onbereikbaar omdat familie aangeeft dat men 'te ziek' is. Hoe moet ik ermee omgaan?

Voorbede gevraagd

Het is weleens moeilijk als mensen gemist worden in de samenkomsten van de gemeente en het onduidelijk is wat er aan de hand is. Soms wordt het in een grote gemeente ook pas opgemerkt als iemand meerdere weken of zelfs maanden afwezig is. Bij navraag kan er van alles aan de hand zijn, waaronder de ervaring van bovenstaande ambtsdrager: er ligt een (kleinere of grotere) operatie achter maar men wilde om uiteenlopende redenen niet genoemd worden in de voorbede.

Wijlen ds. L. Terlouw (1954-2017) schreef er in zijn boekje 'Wie komt er vandaag? Gedachten over ziekenbezoek' (De Banier, 2010), behartenswaardige dingen over. Hij schreef 'dat het Bijbels gezien een opdracht van de zieke is om aan de kerkenraad bekend te maken in welke omstandigheden hij of zij verkeert. De apostel Jakobus vermaant: 'Is iemand krank onder u? Dat hij tot zich roepe de ouderlingen der gemeente en dat zij over hem bidden...' (Jak. 5:14a). Jakobus beveelt de lezers van zijn brief om bij ziekte de ouderlingen van de gemeente te roepen. Een telefoontje naar de pastorie of naar een van de ouderlingen over een ziekenhuisopname, over een behandeling in het ziekenhuis of over een ziekte die aan huis bindt, is dus niet iets vrijblijvends. Niet voor het gemeentelid en ook niet voor de ambtsdrager die het bericht ontvangt (...). Een gemeentelid dient zelf de kerkenraad te informeren. Het gemeentelid geeft daarin gehoor aan het apostolisch vermaan'.

Natuurlijk is de eerste gang van een zieke om zelf naar de binnenkamer te gaan. Maar daarna wil de Heere dat we de noden delen via de kerkenraad met

de gehele gemeente. Niet om een gebedsgenezingsdienst te beleggen maar om 'in de huizen' en 'vanaf de kansel' de Heere te smeken om Zijn nabijheid en zegen. Als ambtsdrager mogen we steeds verwijzen naar het apostolisch vermaan. En gemeenteleden doen zichzelf tekort als ze - om welke reden dan ook - anoniem of ongenoemd ziek zijn of behandelingen ondergaan.

Verboden toegang

Eigenlijk ligt daarin ook het antwoord op de tweede vraag. Als ambtsdrager kunnen wij ons niet binnendringen in de ziekenkamer maar wel mogen we wijzen op Gods Woord. Daarbij mogen we ook denken aan de beeldspraak uit 1 Korinthe 12 over het lichaam en alle leden die nodig zijn.

Op voorzichtige wijze mag een ambtsdrager vragen om (kort) een ernstig zieke te bezoeken, allereerst om enkele verzen uit Gods Woord te lezen en te bidden met (of voor) de ernstig zieke. Daarbij is ook het meeleven met, en zuchten voor de naaste familie om het bed van een geliefde een groot goed. En de Heere kan het gebruiken voor zielen op weg en reis naar de eeuwigheid. Toen eens de ernstig zieke Naäman de lange reis (op aanraden van een slavinnetje) ondernam naar de profeet van de Heere, werd genezing naar het lichaam ontvangen. Maar we geloven ook dat het uit vrije genade tot eeuwige zegen is geweest.

Lezer(es), verwacht u verhooring, ja, wonderen als we de weg van Gods Woord gaan? Al vele malen heeft de Heere betoond dat Hij een Hoorder is van het gebed. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.